

Willem Verhoeven, een echte Reuselnaar

Op 22 augustus 2017 is Willem Verhoeven plotseling overleden. Willem die 80 jaar is geworden, was meer dan 20 jaar lid van de Heemkunde Werkgroep Reusel (HWR). Bij de HWR zal hij voor altijd verbonden blijven door zijn stamboomonderzoek naar alle Reuselnaren. Hij heeft daar met een bewonderingswaardig doorzettingsvermogen tot aan zijn overlijden ontelbare uren aan besteed. Daarom alleen al was hij een echte Reuselnaar.

Willem Verhoeven, geboren op 9 mei 1937 overleden op 22 augustus 2017.

Samen met zijn vrouw Riek Verhoeven - Hoeks leg ik in haar huiskamer zijn levensverhaal vast op de plaats waar hij zo vaak zat te werken voor de HWR. Riek, die in de familie altijd als Zus wordt aangesproken, is een dochter van Peer Hoeks en Marie Leijen. Peer en Marie waren vroeger de uitbaters van hotel-café de Palmboom, later werd dat La Gare. Peer was behalve caféhouder ook nog vrachtwagenchauffeur. Later was hij tot aan zijn pensioen buschauffeur. Ze waren toen al verhuisd naar de Bakkerstraat in Reusel waar Zus tot aan haar trouwdag heeft gewoond.

Inleiding

Willem en ik zijn meer dan 15 jaar lang elke woensdagavond, gewapend met laptop en schrijfblok, naar het archief in Eindhoven geweest om daar de Reuselse geschiedenis uit te pluizen en vast te leggen. We hoorden daar als het ware bij de inboedel. Als frequente bezoekers waren we vaak een vraagbaak voor andere archiefbezoekers. Willem was een graag geziene bezoeker en was altijd bereid nieuwelingen te helpen. Ook een grap op zijn tijd was aan Willem

wel toevertrouwd. Alle informatie uit kranten en andere publicaties over Reusel en de bewoners werden netjes uitgeknipt. Nadat de wekelijkse was gestreken was, kwamen deze krantenberichten aan de beurt om gestreken te worden. Daarna werden deze gescand en koppelde hij ze aan personen in zijn gigantische digitaal bestand. Eerst werkte hij in huis op een bovenkamertje maar al snel mocht dat van zijn Zus in de huiskamer. Zo kon hij altijd direct aan de slag. De stamboom was zijn 'levenswerk'.

Door het werk van Willem is de HWR in staat van alle ooit in Reusel geleefd hebbende personen binnen enkele minuten een stamboom uit te draaien. Heel veel mensen met Reuselse roots, woonachtig in binnen- en buitenland, hebben die stamboom informatie dan ook ontvangen. Willem stond ook altijd klaar als er bij de Heemkunde werk aan de winkel was. Ik zie hem enkele maanden geleden nog op zijn, toch al niet te beste oude knieën, zitten tijdens het in elkaar zetten van nieuwe bibliotheekkasten die we

Kleutertje Willem, omstreeks 1939.

Moeder Cornelia Verhoeven - Van Turnhout, omstreeks 1942 met haar oudste kinderen Hennie en Willem.

aangeschaft hadden vanwege de verhuizing van de Heemkunde naar het gemeentehuis.

Ouderlijk gezin

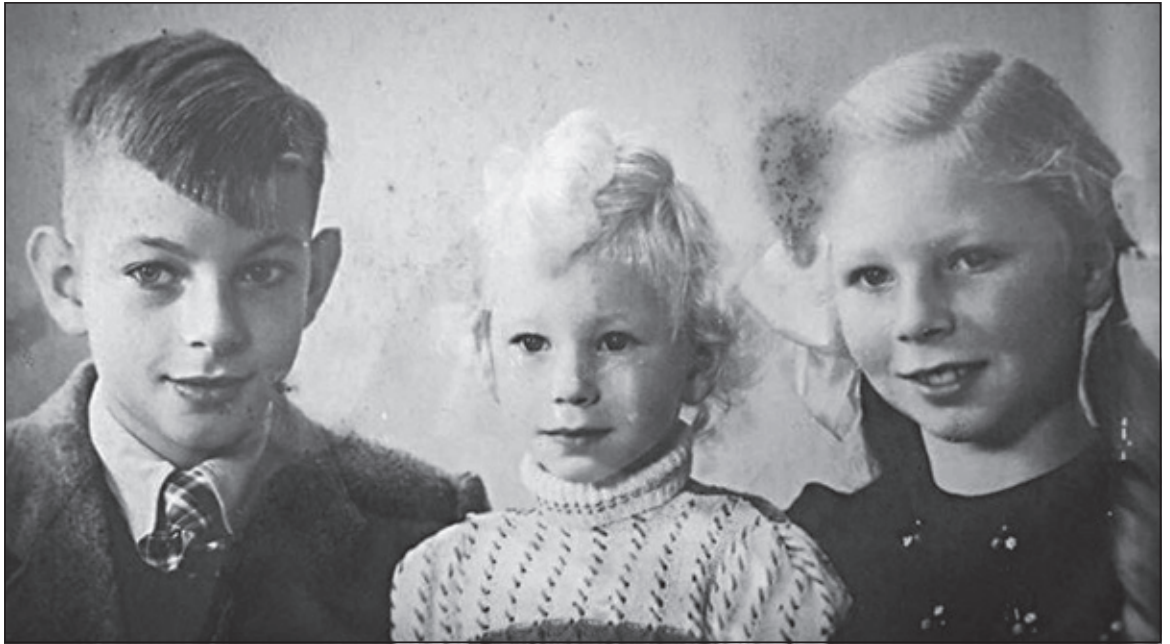
De ouders van Willem waren Thé Verhoeven en Cornelia van Turnhout, ze kregen drie kinderen. Willem was hun oudste kind en enige zoon. Hij werd op 9 mei 1937 in Boxtel geboren. Vermoedelijk woonde het gezin toen bij opa en oma Verhoeven in. Na Willem kwamen er nog 2 zusjes, te weten Hennie en Els. Het gezin was eerder al verhuisd naar Tivoli in de Tijgerstraat 24 want daar zijn de twee dochtertjes geboren. In 1949 overleed moeder Cornelia wat een harde slag met grote gevolgen was voor het nog jonge gezin. Ze konden niet bij elkaar blijven omdat hun vader bij Philips de kost moest verdienen en er daardoor onvoldoende tijd was voor de opvoeding van zijn drie kinderen. Er werd een oplossing gezocht en gevonden. De twee jonge zusjes werden opgevoed bij opa en oma Verhoeven en de 12-jarige Willem ging naar een internaat. Het werd Eikenburg van de Broeders van Liefde aan de Aalsterweg in Stratum. Willem volgde daar de opleiding om broeder te kunnen worden. De Broeders deden er alles aan om dat te laten slagen. Hoewel Willem de opleiding heeft voltooid en bovendien nog even in de 'rokken' heeft gelopen was het leven van een broeder niet aan hem besteed. Wel heeft Willem vaak aangegeven dat hij er een mooie tijd heeft gehad en een gedegen opleiding heeft genoten. Hij zei daar-

over: *"Ik heb daar hil goeien aord gehad."* Later is Eikenburg negatief in het nieuws gekomen door het zedenmisbruik van enkele Broeders van Liefde. Die hadden wel heel rare opvattingen over de liefde. Toen dat uitlekte heeft het Willem onaangenaam verrast. Gelukkig heeft hij nooit iets gemerkt van dat bedenkelijke gebeuren. De belangrijkste levenslessen die hij van thuis heeft meegekregen waren: "Probeer zo goed mogelijk te leven, houdt rekening met andere mensen, ben optimistisch en geniet van het leven." Dat deed Willem dan ook.

Vader Thé Verhoeven omstreeks 1960 tijdens zijn werk als smelter van de productie van natriumlampen bij Philips in Eindhoven.

Willem en zijn zusjes Els en Hennie, omstreeks 1945.

Pa Thé Verhoeven

In zijn jonge jaren was pa Thé Verhoeven een zeer goede voetballer. Hij was midvoor en een echte goalgetter, volgens de zus van Sjef van Run. Sjef was een voetballer van PSV die ook 25 wedstrijden voor het Nederlands elftal heeft gespeeld. Zij vertelde ook dat Thé tot twee keer toe uitgenodigd was voor het Nederlands elftal. Hij ging daar echter niet op in omdat hij in zijn vrije tijd veel liever ging biljarten, wat hij ook heel goed kon.

Toen Thé gepensioneerd was fietste hij heel de Kempen door. Hij had zijn vaste fietsroutes waarbij ook regelmatig een café werd aangedaan. Hij was een graag geziene gast, niet omdat hij zoveel dronk. Hij nam nooit meer als 2 borreltjes! Als hij er was dan kwamen meer mensen naar het café omdat het dan zo gezellig was. Hij had een opgeruimd karakter en was volledig zelfredzaam. Elke 2 weken kwam hij in Bladel op bezoek

met voor iedere kleinkind een koetjesreep. De kinderen hoorden hem al aankomen voordat hij binnen was. Ze riepen dan: "Opa is er weer want we horen fluiten!" Hij floot altijd als hij op bezoek kwam en bleef ook altijd mee-eten. In zijn leven heeft hij het niet breed gehad maar hij was wel altijd tevreden met wat hij had. In Bladel onderstreepte hij dat vaak met de zin: "*Zuske ge kunt nie meer dan eten en drinken.*" Blijkbaar was hij daar mee tevreden en vond de rest bijzaak.

Tivolikoor

Vanaf zijn 6e tot aan de geboorte van zoon Dion was Willem lid van het in Eindhoven en omgeving bekende Tivolikoor. In de eerste klas van de lagere school kwam tijdens één van de zanglessen als een wervelwind Pater Smulders, de dirigent van het Tivolikoor, binnenstormen. Hij liep tussen de banken door en commandeerde Willem: "Jij naar de lessen van de Blokbeesten." De Blokbeesten waren de leerlingen die nog geen noot konden lezen.

Willem kon vrij goed zingen en werd één van de solozangertjes. Later werd hij tenor en begeleider van het jongenskoor. Zijn tijd bij het Tivolikoor werd een heel belangrijke fase in zijn leven. Het koor had als vaste standplaats de Sint-Jozefkerk, ook wel bekend als Tivolikerk. Van heinde en ver kwam men naar die kerk. Niet omdat de kerk zo bijzonder was. Nee, men kwam voor het Tivolikoor van Pater Smulders dat met zijn hoge jongenssopranen en meerstemmige gezangen de mis opluisterde. Op belangrijke feestdagen waren er zelfs geen staanplaatsen meer te bemachtigen.

Geheel rechts in het treintje zit Willem Verhoeven. Hij is hier omstreeks 1952 tijdens een tournee met de leden van het Tivolikoor op bezoek in een zoutmijn in Salzburg.

Voor Willem was het koor ook een kans om wat van de wereld te zien. Hij kwam op plekken waar hij anders nooit zou zijn gekomen. Een kans ook om aan de harde werkelijkheid van het internaat te ontkomen. Zo werd het Tivolikoor met hem in Rome bejubeld door bisschoppen en prelaten. Er werd ook gezongen in de Maria Maggiore, in de basiliek van Sint Jan van Lateranen, aan het graf van Sint Pieter, voor Radio Roma, in de Pauselijke Muziekschool, maar het grootste moment was toch de Cantate Domino van Pitoni, gezongen in de Sint Pieter voor 65.000 mensen, tijdens een audiëntie van paus Pius XII.

Wekenlang trad het koor op tijdens het radio-programma 'Wij luiden de zondag in'. Ook was er een optreden in de Eindhovense Stadsschouwburg waar men de Missa Criolla ten gehore bracht. Het koor was tot ver over de landsgrenzen bekend. Zo waren er optredens in Lourdes, Salzburg, Parijs en vele andere plaatsen. Het zijn gebeurtenissen waar Willem bij was en terecht trots op was.

Eigen gezin

Willem heeft lange tijd gewerkt als interieurbouwer. Hij bouwde onder andere het interieur van Vroom & Dreesman en de Stadsschouwburg in Eindhoven. De broers Ad en Johan Vermeulen

uit Valkenswaard waren zijn collega's, waarmee hij bevriend raakte. Hun vader en andere broers hadden een interieurbedrijf in Valkenswaard. Ze kwamen uit een heel groot gezin met maar liefst 11 kinderen. Op het eind van de zestiger jaren kwam Willem vaak bij de Vermeulens op bezoek omdat hij met Johan ging klussen en daar dan gereedschap voor meekreeg. Willem was toen al bijna dertig en moeder Vermeulen vond het hoog tijd dat hij een vriendin kreeg. Zoon en automonteur Theo bedacht een oplossing. In Reusel kende hij een meisje dat bijna *uitgevreeën* was. Hij kon dat weten want zijn vriendin, Greet Hoeks was een zusje van haar. Met Willem sprak hij af dat hij met zijn auto naar Reusel zou komen en moest dan zeggen dat die kapot was. Blijkbaar zat moeder Marie Hoeks ook in het complot want Willem mocht in Reusel mee-eten. Zo begon het avontuur met Zus. Er werd een afspraakje in Eindhoven gemaakt en dat was de start van een relatie die tot zijn overlijden heeft geduurd.

Willem en Zus kregen een duplexwoning toegewezen in de Marialaan te Reusel op nummer 74. Ze trouwden op 26 juli 1969. Toen hun eerste kind, zoon Dion, zich aandiende konden ze een nieuwbouwwoning kopen aan de Prins Hendriklaan te Bladel waar ze in april 1970 gingen wonen. Daar zijn ook nog hun dochters Mary en Yvonne geboren waarna hun gezin compleet was.

Willem heeft heel veel verbouwd aan en rond hun huis aan de Prins Hendriklaan. Hij was een echte duizendpoot. Een slaapkamer of een keuken erbij, de garage en de werkplaats uitbreiden, alles pakte hij aan. In totaal heeft hij

Willem tijdens zijn militaire diensttijd omstreeks 1958.

Zus en Willem in 1969 tijdens hun huwelijksreis in Echternach Luxemburg..

Het gelukkige paar Zus en Willem tijdens hun huwelijksdag op zaterdag op 26 juli 1969.

zijn kinderen 12 keer verhuisd. Als er gebouwd of verbouwd moest worden stond hij altijd klaar om te helpen. Voor Yvonne heeft hij tot 4 keer toe een nieuwe doka gemaakt en voor ieder gezin een kinderkamer met een hobbelpaard bij de oudst geborene. Hij deed bijna alles zelf, van gordijnen naaien tot aan metselen toe. Op een keer had hij de achtergevel en toegang naar de tuin open liggen. Om inbraak te voorkomen had hij overal blikjes aan draadjes opgehangen. Onder zijn bed lag een stuk hout klaar voor het geval dat er dieven of ander gespuis op bezoek zouden komen.

Inheemse Bloemen

Natuur en dan vooral inheemse bloemen en planten was een andere grote liefhebberij van Willem. In de jaren zeventig en tachtig inventariseerde hij voor de gemeente Bladel jarenlang samen met zijn oude maatje Jan Castelijns alles wat er in Bladel en omgeving op dat gebied groeide en vooral bloeide. De kinderen werden al vroeg met de natuur in aanraking gebracht tijdens de vele fietstochten over de heide en door de bossen. Tijdens de lagereschooltijd zochten ze samen bloemetjes en maakten een herbarium. Samen met een plantenboek gingen hij met hen vaak op zoek naar de naam van het bloemetje. Later maakte hij met de gemeente afspraken over het maaibeeld van bermen zodat ze bloemrijker werden. Als het nodig was trok hij bij de gemeente wel eens meer aan de

bel. Zo ook nadat een dodelijk ongeluk had plaatsgevonden op het smalle fietspad bij de Cartierheide. Hij en Zus waren daar ook al eens ten val gekomen. Na een ingezonden stuk richting het Eindhovens dagblad werd hij uitgenodigd bij de gemeente. Net voor zijn overlijden was hij erg trots dat het zand naast de fietspad was verhoogd tot het niveau van het fietspad, zodat de fietsers hier niet meer zo snel ten val zouden komen.

Willem was trots op zijn kinderen en kleinkinderen. Toen de kinderen jong waren, gingen ze

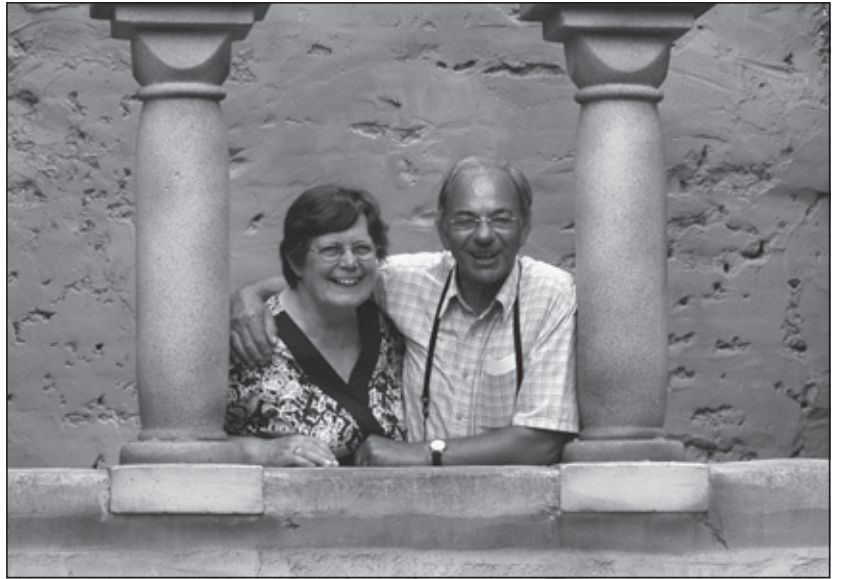

De kinderen van Zus en Willem in 1975. V.l.n.r. Mary, Dion en Yvonne.

jaarlijks kamperen, bijna altijd met de tent. Ook daar kon hij intens genieten van de natuur. Hij maakte een prachtig schilderij van zijn drie kinderen zittend op een rotsblok in de prachtige natuur van het Müllerthal in Luxemburg. Hij had toen juist een schilderscursus gevolgd in Arendonk. Naast dat schilderij heeft hij ook een schilderij gemaakt van een kerkje in Eindhoven in winterse stijl. Met dit schilderij en nog een ander schilderij afkomstig van een professionele schilder is hij naar 'Kunst en kitsch' van de HWR gegaan om ze te laten taxeren. Het schilderij van de professionele schilder was getaxeerd op ongeveer 100 euro. Het schilderij van hem kreeg als commentaar "Het is een mooi schilderij, de schilder kennen we niet, maar we taxeren dit schilderij op ongeveer 300 euro."

Willem was vroeger ook een fanatieke fotograaf. Van de hele familie heeft hij foto's gemaakt en ook zelf afgedrukt. De basis voor de interesse voor genealogie was waarschijnlijk toen al aanwezig. Hij had zijn eigen doka gebouwd op zolder. Deze spullen heeft hij later aan Yvonne gegeven en is hij gaan filmen. Na het aanschaffen van een smartphone kwamen de foto's van alle mooie plantjes en paddelstoelen op facebook voorbij.

Over zijn kleinkinderen vertelde hij en ging met hen om zoals alleen een echte opa dat kan. Uit alles bleek dat die altijd op de eerste plaats kwamen en hij van de bezoeken en uitstapjes

met hen geweldig genoot. Vooral naar het jaarlijkse uitstapje met hen naar de Efteling keek hij uit. Van al die uitstapjes maakte hij videofilms. Hij was daarna wekenlang bezig met het monteren van het 'geschoten' materiaal.

Zus en Willem op bezoek in de Efteling in 2008

Meer dan 25 jaar heeft Willem zich ingezet voor de EHBO in Bladel. De voetbalvereniging Bladella, de Wielerclub en de Stichting Jeugdbelangen hebben al die jaren gebruik kunnen maken van zijn diensten.

Een paar jaar geleden hebben Zus en Willem elektrische fietsen gekocht. Vanaf toen gingen ze samen bijna dagelijks fietsen. Meestal naar

Kleindochter Pleun vierde in september 2007 met opa en oma haar eerste verjaardag.

De jaarlijks terugkerend activiteit pompoenen-snijden bij opa Willem en oma Zus, in november 2016. De kleinkinderen v.l.n.r. Florin, Victor, Julyan en Kyan,

de Cartierheide, Witrijt, Weebosch en Pielis. Ze belandden dan bijna altijd in café de Negende Zaligheid op de Witrijt om er een kopje koffie te drinken. Willem nam dan steevast iets mee. Wat kruiden uit zijn tuin, een verse courgette. Ze waren er graag geziene gasten. Het voltallige personeel van het café was daarom aanwezig bij de crematie van Willem.

Vele jaren had hij een volkstuintje in de Zwartakkers te Bladel. In het seizoen was hij daar bijna elke voormiddag te vinden en had daar zijn sociale contacten. De groenteboer kon hij door zijn tuintje bijna buiten de deur houden. Dat was ook nodig want Willem was vanwege zijn slechte rug moeten stoppen met werken en de Wet Arbeidsongeschiktheid (WAO) was geen vetpot.

Bij een goed seizoen werden de overvloedige rode pepertjes aan de plaatselijke chinees gegeven. Daarvoor kreeg hij in ruil heerlijke Chinese maaltijden.

Ook het kweken van chrysanten was een hobby. Hij gaf ze vaak weg aan wie ze hebben wilde. Miep, de vrouw van Janus de Vocht, kwam dan iedere werkdag met haar hondje naar de volkstuin en kreeg dan van Willem een bosje chrysanten mee naar huis.

Vanwege hun zilveren bruiloft zijn Willem en Zus samen met hun kinderen op vakantie geweest naar Mallorca waar ze met veel plezier op terugkijken. Later hebben Willem en Zus samen een aantal mooie vakanties gehad. Zo zijn ze naar Rome, Sicilië en Wenen geweest. Ook hebben ze met de familie Hoeks de tocht van Passau naar Wenen gefietst. Waar hij kon nam hij stekjes mee van plantjes en bomen om thuis in zijn weelderige tuin te planten en verder te laten groeien. Vijftienvintig jaar na zijn bezoek aan Rome heeft Zus, na zijn overlijden weer contact gehad met één van zijn medereisgenoten. Het stekje van de Oleander, dat Willem stiekem in Rome heeft afgeknipt, is een prachtige struik geworden.

Familiestambomen

Voor Willem met genealogie bij de HWR actief was heeft hij enkele jaren gewerkt aan de samenstellen van uitgebreide stambomen van zowel de familie Verhoeven (vaderszijde) als van de familie van Turnhout (moederszijde). Tot ver in België en Nederland reisde hij naar zijn familie om hun familiegeschiedenis te ontrafelen. Ook

In juni 2016 moesten de regenjassen aan tijdens het jaarlijkse bezoek aan de Efteling. Boven v.l.n.r. Dion, Mary, Zus, Willem, Bram, Florin, Yvonne en Cindy. Onder v.l.n.r. Kyan, Victor, Julyan, Pleun

In augustus 2017 was er weer een bezoek aan de Efteling. De kleinkinderen v.l.n.r. Bram, Kyan, Victor, Pleun en Florin

bezoekt hij toen al vaak de regionale archieven om alle puzzelstukjes op z'n plaats te krijgen. Toen hij daarmee klaar was, begon hij met zijn levenswerk, de genealogieën van alle Reuselna- ren zoals eerder al aangegeven.

De avonden naar de HWR ervaarde hij als een uitstapje. Hij ging door weer en wind op de fiets naar Reusel. Op die avonden kon hij lekker genieten van een trappist. Zijn betrokkenheid was enorm en hij was ontzettend trots op wat de HWR deed rondom het bewaren van het erfgoed. Hij vond het ook erg jammer dat met de verhuizing naar de nieuwe ruimte de unieke verzameling ploegen onderdak moest krijgen buiten Reusel. Via zijn dochter Mary heeft hij nog geprobeerd of het Boerenbondmuseum in Gemert deze wilde overnemen.

Slot

Mijn gedachten gaan terug naar dinsdagmid- dag 15 augustus 2017, precies een week voor het overlijden van Willem. Mijn vrouw Diny en ik maakten samen met Willem en Zus een fiets- tocht. We genoten onderweg van de lepelaars aan het Beleven. Verderop plukten Willem en ik op een gemaaid stuk grond ieder een kook boontjes van struikjes die aan de maaimachine ontsnapt waren. Aan de rand van het Pannen- ven in Hooge Mierde hadden we een pitstop en genoten er van de prachtige omgeving. Onderweg speurden Willem en ik naar bijzon- dere plantjes en wisselden onophoudelijk onze kennis daarover met elkaar uit. Bij de Bocken- reijder dronken we een kopje koffie. De tocht ging verder langs de Flaos en Goorven. Bij het dal van de Grote Beerze begon het te regenen. Zus en Diny schuilden onder een boom. Willem

haalde mij over om met hem mee te lopen omdat hij daar het zeldzame dalkruid wist te staan. We struinden door het hoge natte gras een paar honderd meter verder het veld in. Geen dalkruid te vinden, wel zagen we er een aantal soorten paddenstoelen en dat vonden we ook prachtig. De tocht ging verder dwars door de paars gekleurde bloeiende Neterselse heide waar een bleek zonnetje de regen had verdre- ven. We genoten er van de prachtige natuur. Via het Neterselse dorpscentrum fietsten we richting Bladel. Bij het Helleneind aangekomen namen we afscheid van elkaar, met de woorden: "Tot de volgende keer." Die volgende keer samen op de fiets zal nooit meer komen en dat doet heel veel pijn.

Willem, ook namens de Heemkunde Werkgroep Reusel, bedankt voor alles.

Willem in een pose zoals we hem kennen in maart 2014, altijd in voor een grap. R.I.P Willem.